

Fanefjord Skov gravhøje

Bronze Age

Burial mound

Burial mound

1: Den store gravhøj på festpladsen i Fanefjord Skov set fra vest.

I den kystnære Fanefjord Skov på det sydøstlige Møn ligger 16 fredede gravhøje af forskellig størrelse fra bronzealderen. Ingen af højene har været genstand for arkæologiske undersøgelser, så dateringen til bronzealderen (1.700 - 500 f. Kr.) baseres væsentligst på højenes størrelse og landskabelige placering.

1: Den store gravhøj på festpladsen i Fanefjord Skov set fra vest.

Omkring fest- og samlingspladsen i skovens nordende, hvor du også finder "Skovpavillionen", ligger 6 lettilgængelige og seværdige gravhøje, hvoraf særligt den store høj i østsiden af arealet udmærker sig. Her er der også opsat en ny informationstavle, som fortæller mere om både gravhøjene og skovens historie.

2: Ved indgangen til skoven står gamle markeringssten.

Den ca. 230 hektar store Fanefjord Skov drives som fælleskov og ejes stadig hovedsageligt af bosiddende i sognet. Skoven var krongods, men blev i 1769 frikøbt af sognets bønder. En mindesten på toppen af festpladsens store gravhøj fortæller herom.

3: Da gravhøjen blev opført i bronzealderen var området nærmere et overdrevslandskab.

Skoven er i dag en kystnær og selvforyngende blandingskov, men i bronzealderen havde området nok mere karakter af et lysåbent overdrevslandskab med små, spredte og indhegnede marker, løstgående græssende husdyr og spredt bebyggelse med langhuse på mindre bopladser. Gravhøjene og spredte agerskel fra både bronze- og jernalder i skovbunden er nu de eneste synlige spor fra denne tid.

4: En lille og sikkert afgravet høj ses i skovskellet foran den store høj.

Den store gravhøj med mindestenen øst for skovpavillionen er den største af de tilbageværende høje i skoven. Højen må formodes anlagt i begyndelsen af bronzealderen og rummer sikkert adskillige gravanlæg og muligvis også flere byggefaser. I skovbrynet lige syd for højen ses en tilstødende meget lavere høj, som sikkert er yngre. Den repræsenterer sikkert en høj rejst direkte over urne- eller brandgrave, som fra midten af bronzealderen blev den helt dominerende gravform i modsætning til de ældre bronzealders ligbegravelser i udhulede egekister - de såkaldte bulkister.

5: At højen er lille skyldes nok væsentligst at den er opført over brandgrave fra yngre bronzealder.

Det er kendetegnende for ældre skove som Fanefjord Skov, at variationen i de bevarede fortidsminder er langt større end på åbent land, hvor især mindre høje og anlæg blev offer for ploven, længe inden Naturfredningsloven fra 1937 nåede at beskytte dem.

6: Mindestenen på højen top blev rejst i 1869 til mind om skovens frikøbelse 1769.

Gennem et samarbejde mellem skoven og Vordingborg Kommune er det nu også blevet muligt at opleve flere af de øvrige høje i skoven. Særligt ses højene omkring Skovpavillionen og den store "Mortenshøj" nu fint frilagt for slørende træbevoksning. Mortenshøj ligger lige ud til skovvejen ca. 500 m. syd for Skovpavillionen og ca. 250 m. øst herfor ligger endnu to høje lige nord for skovvejen.

7: Udsigt fra den store høj over den idylliske Skovpavillion på samlingspladsen.

Endvidere har det på grundlag af helt nye overfladescanninger fra fly af hele Danmark vist sig, at der ligger yderligere ikke tidligere erkendte høje i skoven, men disse er heldigvis alene i kraft af deres synlighed automatisk beskyttet af loven som fredet fortidsminde.

8: Flere gamle gravhøje ligger helt ind til Skovpavillionen.

9: I 2012 er flere af højene omkring Samlingspladsen og rundt i skoven blevet frilagte, så de igen kan opleves i landskabet.

10: "Mortenshøj" er også en stor høj i skoven syd for Samlingspladsen.

11: Her en typisk bronzealderhøj fra skoven.

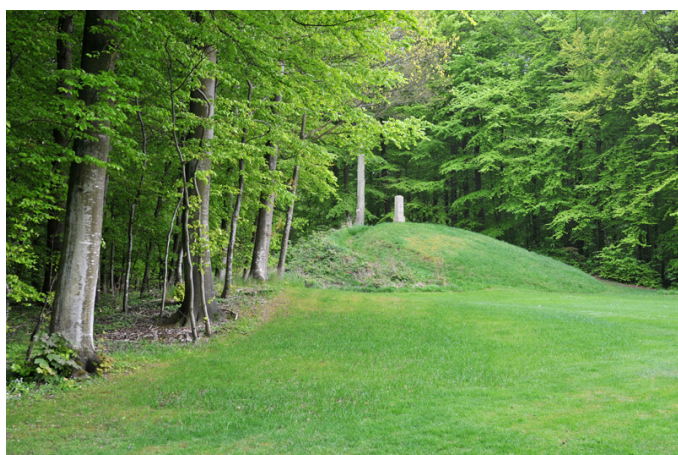
12: Panorama over småhøje i skoven lige syd for den store gravhøj på Samlingspladsen.

2: Ved indgangen til skoven står gamle markeringssten.

3: Da gravhøjen blev opført i bronzealderen var området nærmere et overdrevslandskab.

4: En lille og sikkert afgravet høj ses i skovskellet foran den store høj.

5: At højen er lille skyldes nok væsentligst at den er opført over brandgrave fra yngre bronzealder.

Access

- Fra Grønsundvej (landevej 287) på det vestlige Møn drejes mod Store Damme.
- I byens vestlige udkant drejes sydover ad Fanefjord Kirkevej.
- Efter ca. 500 m. til venstre ad Vollerupgade.
- Fortsæt ligeud gennem Kokseby og Vollerup indtil T-krudset ved Hårbøllevej, hvor der drejes til venstre.

- Følg dernæst Lisebyvej (1. vej til højre) ca. 900 m. frem til Fanefjord Skovvej, hvor der drejes sydover mod skoven.
- Fortsæt ca. 350 m. ind gennem skoven frem til parkeringspladsen ved Skovpavillionen.

Faciliteter

- Stor P-plads.
- Toiletter forefindes i åbningstiden i Skovpavillionen.
- Informationsskilt ud til skovvejen ved den store gravhøj.
- Afstand til fortidsminde: 50 meter

Særlige forhold

- Velegnet som udflugstmål og som udgangspunkt for en god travetur ad skovvejene til den fine Østersø-kyst mod syd.

VIDEO

Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=yuH2T1RQ1r4>

Related literature

Danmarkshistorien bind 3-4, Bronzealderen - - (*Sesam, 1981-84*)

Danmarks Oldtid. Bronzealderen - *Johannes Brøndsted (Gyldendal, 1. udgave 1938-40)*

Practical Information

ADDRESS

4792 Askeby, Zealand

OWNERSHIP

Privately owned

GPS

54.899607, 12.209391

UTM

E705745 N6088363